

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci

žalobkyně: **JUDr. L. P.**
zastoupená Mgr. Denisem Karbusem, advokátem
se sídlem Hábova 1566/12, Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava

za účasti: **Město Havlíčkův Brod**
se sídlem Havlíčkovy náměstí 57, Havlíčkův Brod
zastoupené JUDr. Lubomírem Málkem, advokátem
se sídlem Horní 6, Havlíčkův Brod

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. dubna 2020, č. j. KUJI 36 145/2020,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. dubna 2020, č. j. KUJI 36 145/2020, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 16 640 Kč k rukám zástupce žalobkyně, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný sice částečně změnil výrok rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále také je „Stavební úřad“) ze dne 3. 2. 2020, č. j. MHB ST/1152/2019/Ve, fakticky ale podstatu tohoto rozhodnutí potvrdil. Stavební úřad jím dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „stavební zákon“), nařídil žalobkyni odstranit stavbu v jejím vlastnictví: „Plechový přístřešek a oplocení, X, X, X na pozemku p. č. X v katastrálním území X (dále také jen „Stavba“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně ve včas podané žalobě vznesla několik žalobních námitek.
3. Hned v úvodu žaloby přednesla svůj právní názor, že se na jejím pozemku nachází stavba dle § 79 odst. 2 písm. r) stavebního zákona, tedy jiný veřejně přístupný přístřešek, o jednom nadzemním podlaží do 40 m² zastavěné plochy a do 4 m výšky, tedy stavba, která dle § 79 odst. 2 stavebního zákona nevyžaduje územní projednání (stavební povolení nebo ohlášení), ani územní souhlas. Pokud za této situace správní orgány nařídily odstranění Stavby přístřešku, porušily stavební zákon.
4. V první žalobní námitce žalobkyně uvedla, že žalovaný při definici pozemku p. č. X v katastrálním území X (dále také jen „Pozemek“) vycházel z chybných údajů katastru nemovitostí, pokud tvrdí, že se na něm nachází komunikace v prostoru veřejného prostranství. Přitom ve svém rozhodnutí ze dne 12. 4. 2019, č. j. KUJI 29593/2019 (v jiném správním řízení – pozn. soudu), konstatoval, že o charakteru Pozemku jsou důvodné pochybnosti i přes formální zařazení v pasportu města mezi místní komunikace. I správními orgány bylo navíc shledáno, že Pozemek lze charakterizovat jako pojižděný zakončený ocelovými sloupky. Žalobkyně opakovaně tvrdí, že část Pozemku s vyjetými kolejiemi v trávě slouží výhradně k přístupu k její nemovitosti, tedy ne v celé jeho délce. Zbylá část Pozemku je travnatou plochou, kde se žádná komunikace nenachází. Skutečnost, že byl Pozemek opatřen ocelovými sloupky, je dle žalobkyně jasným důkazem, že žalobkyně neumožnila neomezený průjezd veřejnosti přes něj. A to i přes fakt, že ocelové sloupky byly po zhruba 15 letech neoprávněně odstraněny. Žádný souhlas, ani konkludentní, k veřejnému užívání svého Pozemku žalobkyně nikdy nedala, naopak se tomu v minulosti iniciováním instalace ocelových sloupků aktivně bránila.
5. Žalovaný měl dále z úřední činnosti vycházet z Návrhu žalobkyně na opravu údajů v pasportu města Havlíčkův Brod ze dne 29. 3. 2019, který příslušnému správnímu orgánu doručila 16. 4. 2019. V něm se domáhá opravy chybných údajů v pasportu právě v tom smyslu, že na Pozemku se nenachází místní komunikace, jak chybně eviduje v pasportu odbor dopravy Městského úřadu Havlíčkův Brod. Správní orgán je v této věci zcela nečinný a to i přes urgence žalobkyně.
6. Pozemek je v části, kde se nalézá Stavba, veřejně přístupný pro chodce a turisty za účelem odpočinku a úkrytu před nepřízní počasí. Nebyl a není přístupný motorovým vozidlům za účelem průjezdu a stání. Ostatně proto na něm zhruba před 15 až 20 lety město Havlíčkův Brod umístilo ocelové sloupky. S Pozemkem sousedí pozemek p. č. X ve vlastnictví města Havlíčkův Brod, na němž se nachází cesta pro pěší, která oba pozemky spojuje. Ta je užívána veřejností pro běh, procházky či venčení psů. Žalobkyně

v minulosti chodcům nebo běžcům v průchodu přes Pozemek nebránila. Má však právo kdykoliv tento svůj souhlas odvolat a užívat Pozemek po svém. Umístění veřejně přístupného přístřešku přímo u zmíněné cesty považuje žalobkyně za nanejvýš vhodné. Přístřešek umístěný na Pozemku žalobkyně je takového stavebně technického charakteru, že jej nelze uzavřít vraty. Žalobkyně nemá nic proti tomu, aby jej mohli veřejně užívat turisté či chodci, odmítá však, aby její Pozemek sloužil veřejnosti k průjezdu motorovými vozidly.

7. Žalobkyně se ohradila proti tvrzením žalovaného, že v minulosti musela přistoupit k zabezpečení svého majetku instalací uzavřeného plechového přístřešku z důvodu krádeží a vandalismu v dané lokalitě. To již v současnosti vůbec neodpovídá skutečnosti. Žalovaný tak nesprávně zjistil skutkový stav věci.
8. V další žalobní námitce se žalobkyně věnovala otázce nařízeného odstranění oplocení. Podle Stavebního úřadu jde o uliční oplocení, tedy případ stavebního záměru dle § 96 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, jelikož sousedí s veřejně přístupnou pozemní komunikací. Stavební úřad ale dle žalobkyně nijak neprokázal, kde se oplocení nalézá, zda je více než 2 m od hranice Pozemku a nevztahuje se na něj žádné projednání, či nikoliv. Neprovedl před vydáním rozhodnutí žádné měření, zákres nebo geometrický plán polohy oplocení. Z toho důvodu namítla žalobkyně nepřezkoumatelnost prvoinstančního správního rozhodnutí. Žalovaný tuto vadu nijak nenapravil, požadavek na odstranění oplocení ale shledal v jiném důvodu, a to že je umístěno na veřejném prostranství a to oplotit nelze. Podle žalobkyně tak žalovaný rozhodoval „od stolu“, bez znalosti skutečného stavu Pozemku a jeho užívání.
9. Dále žalobkyně uvedla, že pokud jde o charakter Pozemku, nikdy nebylo správními orgány deklaratorně určeno, že by se jednalo o komunikaci, případně jakého druhu. Pokud by se na něm měla nacházet komunikace, jednalo by se podle ní o černou stavbu, ke které nikdy nesvolila.
10. Žalobkyně vytkla správním orgánům, že nerozhodovaly podle skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí. Zatímco ona předložila fotodokumentaci, která byla pořízena k tomuto datu, Stavební úřad vycházel ze závěrů kontrolní prohlídky konané dne 4. 10. 2019, přitom o odstranění Stavby rozhodl v únoru 2020.
11. V případě konání uvedené kontrolní prohlídky dne 4. 10. 2019 navíc došlo k nesprávnému úřednímu postupu, neboť žalobkyně sice byla k prohlídce předvolána, ale z vážných důvodů se dne 2. 10. 2019 řádně omluvila a požádala o stanovení nového termínu. Tato žádost byla správnímu orgánu doručena do jeho datové schránky dne 2. 10. 2019 ve 13:51 hod., tedy dostatečně včas před nařízeným termínem prohlídky. Správní orgán však na tuto omluvu a žádost žalobkyně nikterak nereagoval a prohlídka proběhla v původně nařízeném termínu. Tím byla žalobkyně zkrácena na svých procesních právech, v důsledku to vedlo k nesprávnému rozhodnutí stavebního úřadu.
12. V poslední žalobní námitce vyjádřila žalobkyně názor, že Stavební úřad nejedná ve věci objektivně. Město Havlíčkův Brod totiž uzavřelo dne 20. 9. 2017 Plánovací smlouvu s A. P., která se týká plánované výstavby infrastruktury na pozemcích přilehlých k Pozemku žalobkyně. Stavba infrastruktury se týká soukromoprávního záměru paní A. P. spočívajícího ve výstavbě tří rodinných domů. Infrastruktura by tedy přiléhala k Pozemku. Pozemek města Havlíčkův Brod p. č. X není pro uvedené plány dostatečný, proto A. P. i město Havlíčkův Brod plánují jeho uchvácení.

13. Závěrem žalobkyně navrhl, aby krajský soud žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.
14. Pro úplnost krajský soud dodává, že součástí žaloby byl i návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě. Tomu krajský soud usnesením ze dne 23. 7. 2020, č. j. 30 A 69/2020-84, vyhověl.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

15. Podle názoru žalovaného v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlil, proč Stavba přístřešku včetně oplocení vyžadovala povolení či opatření Stavebního úřadu.
16. Nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že nebylo prokázáno, kde se oplocení nachází. Ve výroku rozhodnutí je uvedeno parcelní číslo pozemku a jeho technický popis, který Stavební úřad získal při kontrolní prohlídce Stavby přístřešku. Takový popis je plně dostačující i pro případ, že by bylo nutno realizovat výkon rozhodnutí. Nebylo tak třeba za účelem popisu oplocení vyhotovit geometrický plán ani jiné zaměření.
17. Žalovaný dále uvedl, že pro posouzení věci není rozhodné, jak je Pozemek veden v katastru nemovitostí. Byť je veden v druhu pozemku jako ostatní plocha, využití ostatní komunikace, přesto stavby, které žalobkyně jako stavebník realizovala, vyžadovaly povolení Stavebního úřadu. I kdyby bylo rozhodnutím příslušného správního orgánu deklarováno, že se na Pozemku komunikace nenachází, stejně by tyto stavby musely být předmětem stavebního povolení. Na umístění oplocení by se i tak ustanovení § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona nevztahovalo, protože se jedná o tzv. „uliční oplocení“. Stavební přístřešek by nesplňoval ani kritéria § 79 odst. 2 písm. r) stavebního zákona, protože se nejedná o stavbu veřejně přístupného přístřešku z důvodů uvedených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Na tom nemůže nic změnit ani na Stavbě přístřešku žalobkyní umístěný poutač, který zve kolemjdoucí k odpočinku.
18. Ohledně otázky účasti žalobkyně na kontrolní prohlídce Stavby žalovaný odkázal na str. 4 až 5 napadeného rozhodnutí. Kontrolní prohlídka je pouze zajišťovací úkon k tomu, aby stavební úřad prověřil, zda existují důvody k zahájení řízení o odstranění stavby z moci úřední. Povinné ohledání na místě samém předepisuje stavební zákon dle § 129 odst. 2 až tehdy, pokud stavebník podá žádost o dodatečné povolení stavby. Takovou žádost ale žalobkyně nepodala.
19. Námitka týkající se Plánovací smlouvy mezi městem Havlíčkův rod a paní A. P. nebyla předmětem odvolacích námitek žalobkyně. Ale ani kdyby na existenci této smlouvy ve správním řízení poukazovala, nemohly k jejímu obsahu správní orgány přihlídnout. Její uzavření totiž nemá na řízení o odstranění Stavby žádný vliv, jeho předmětem je pouze posouzení, zda byla postavena bez povolení Stavebního úřadu či nikoliv.
20. Závěrem žalovaný vyslovil názor, že změnu původně uzavřeného přístřešku k soukromým potřebám za účelem zabezpečení majetku žalobkyně na jeho veřejný účel s možností přístupnosti veřejnosti „pro poutníky“, a to až po vydání rozhodnutí Stavebního úřadu o nařízení odstranění Stavby, je nutno považovat za účelové obcházení stavebního zákona vedené snahou žalobkyně přístřešek na daném místě zachovat.
21. Ze všech uvedených důvodů navrhl žalovaný, aby krajský soud žalobu pro její nedůvodnost zamítl.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

22. Osoba zúčastněná na řízení se k věci písemně nevyjádřila.

V. Jednání soudu

23. Při jednání soudu dne 31. 8. 2021 zůstala strana žalující na svých stanoviscích a procesních návrzích. Osoba zúčastněná na řízení se z jednání omluvila, žalovaný se jednání, ač řádně předvolán, nezúčastnil.
24. Zástupce žalobkyně zopakoval, že žalobkyně se nařízené kontrolní prohlídky nemohla z pracovních důvodů zúčastnit. To považuje za klíčové, neboť při této prohlídce se mohla seznámit s předmětným názorem stavebního úřadu na rozhodnou věc, mohla přijmout tomu odpovídající opatření a správní řízení možná vůbec nemuselo být zahájeno. Dále uvedl, že přístřešek v původní uzavřené podobě umístila osoba blízká žalobkyni, a ta, když zjistila, že by tato podoba mohla být v rozporu se stavebními předpisy, požadovala po této osobě, aby stavbu přístřešku upravila tak, aby tento nesoulad byl odstraněn. Nejednalo se tedy ze strany žalobkyně o žádné účelové jednání, jak jí bylo vytýkáno žalovaným.

VI. Skutkové a právní závěry krajského soudu

25. Krajský poté soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O věci usoudil následovně.
26. Podstata projednávané věci spočívá v posouzení, zda realizace Stavby, kterou tvoří jednak přístřešek, jednak na něj navazující oplocení, byla podmíněna vydáním rozhodnutí o umístění stavby ve smyslu § 79 stavebního zákona nebo udělením územního souhlasu ve smyslu § 96 stavebního zákona ze strany stavebního úřadu. Dle § 76 odst. 1 tohoto zákona lze totiž umisťovat stavby nebo zařízení jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.
27. Žalobkyně tvrdí, že k realizaci Stavby územní rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nepotřebovala. Pokud jde o stavbu přístřešku, odkazovala na ustanovení § 79 odst. 2 písm. r) stavebního zákona, podle něhož rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují přístřešky o jednom nadzemním podlaží, které slouží veřejné dopravě, a jiné veřejně přístupné přístřešky do 40 m² zastavěné plochy a do 4 m výšky.
28. Ohledně stavby oplocení se pak samy správní orgány zabývaly možností, že by se mohlo jednat o případ vymezený v § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, podle něhož rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují opěrné zdi do výšky 1 m nebo oplocení do výšky 2 m, které nehraničí s veřejně přístupnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím a které se nacházejí v zastavěném území či v zastavitelné ploše.
29. Stavební úřady však dospěly k závěru, že aplikace ani jednoho z citovaných ustanovení nebyla v daném případě na místě a tedy, že jak stavba přístřešku, tak stavba oplocení, rozhodnutí o umístění stavby, případně minimálně územní souhlas, vyžadovaly.
30. K tomu, aby takový závěr mohly správní orgány jednoznačně a spolehlivě vyslovit, však dle názoru krajského dostatečně nezjistily dostatečně skutkový stav věci.
31. Přitom to bylo jejich povinností. Krajský soud v souvislosti s tím upozorňuje na ustanovení § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu, které zakotvuje povinnost správního orgánu v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Za takové řízení je nutno považovat i řízení o odstranění stavby,

které je zahajováno z moci úřední a jeho výstupem je uložení povinnosti stavebníkovi odstranit stavbu. Ostatně uvedené ustanovení je toliko rozvedením jedné ze základních zásad činnosti správních orgánů, a to zásady materiální pravdy (§ 3 správního řádu). Za vhodné považuje krajský soud snad ještě poznamenat, že ustanovení § 50 odst. 3 věty druhé je ustanovením speciálním ve vztahu k § 82 odst. 4 správního řádu, které tak na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011 č. j. 5 As 7/2011-48; všechna rozhodnutí správních soudů citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).

32. V posuzované věci rozhodl Stavební úřad o odstranění Stavby rozhodnutím ze dne 3. 2. 2020, přičemž ohledně podoby stavby přístřešku vycházel zejména z fotodokumentace pořízené při kontrolní prohlídce dne 4. 10. 2019. Je nepochybné, že k datu kontrolní prohlídky byl plechový přístřešek uzavřen vraty, nebyl veřejně přístupný, mohl plnit např. funkci garáže, a je tak logické, že se Stavební úřad zabýval touto jeho podobou. Tedy neposuzoval, že by se mohlo jednat o přístřešek ve smyslu shora citovaného § 79 odst. 2 písm. r) stavebního zákona, neboť to nepřicházelo vůbec v úvahu (přístřešek nebyl veřejně přístupný), ale zaměřil svoji pozornost na posouzení, zda nejde o stavbu vymezenou v § 79 odst. 2 písm. o) stavebního zákona, která rovněž rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžaduje.
33. Proti rozhodnutí o nařízení odstranění Stavby se žalobkyně odvolala. Původně v blanketní podobě, ale k doplnění odvolání ze dne 2. 3. 2020 již doložila fotodokumentaci, která prokazuje zcela nesporně změnu podoby stavby přístřešku. Žalobkyně evidentně odstranila (nebo nechala odstranit) jeho vrata, přístřešek se tak (alespoň na první pohled) stal veřejnosti přístupným. A žalobkyně začala argumentovat tím, že se jedná o stavbu dle shora již citovaného § 79 odst. 2 písm. r) stavebního zákona. Na tuto skutečnost však žalovaný prakticky nezareagoval. V podstatě ji odbyl poukazem na to, že žalobkyně v jiném správním řízení sama uvedla, že přístřešek je uzavřený vraty z důvodu drobných krádeží a vandalismu v dané lokalitě, a že není ani jasné, kdy byly snímky žalobkyně pořízeny.
34. To však není vůbec důležité. Že předmětný přístřešek při kontrolní prohlídce dne 4. 10. 2019 (a možná i v době vydání prvoinstančního správního rozhodnutí Stavebního úřadu o nařízení odstranění Stavby, i když žalobkyně na fotodokumentaci vyznačila, že ji pořídila 31. 1. 2020) byl opatřen vraty a byl uzavřen, není sporu. Žalovaný však měl rozhodovat podle skutkového stavu ke dni vydání svého rozhodnutí. A z fotodokumentace žalobkyně přiložené k jejímu podání ze dne 2. 3. 2020 mu muselo být zcela zřejmé, že přinejmenším k tomuto datu se stavba přístřešku změnila, minimálně že již není opatřen vraty a není uzavřen. V návaznosti na to měl doplnit důkazní řízení ve smyslu § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu. Žalovaný tak rozhodoval o odvolání proti rozhodnutí o nařízení odstranění Stavby za situace, kdy měl důkazy o tom, že skutkový stav věci (zejména podoba stavby přístřešku) neodpovídá skutkovému stavu zachycenému v prvoinstančním správním rozhodnutí. Tuto skutečnost však ignoroval a nerozhodoval tedy zcela evidentně na základě skutkového stavu, který tu byl k okamžiku vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
35. Je tedy nutno přisvědčit žalobě, že žalobou napadené rozhodnutí nebylo vydáno na základě řádně a spolehlivě zjištěného skutkového stavu. Protože se jedná o vážnou vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, mohl již jen

z toho důvodu krajský soud žalované rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s.).

36. Nejednalo se však o jediné pochybení správních orgánů. Ty totiž (a tato výtka se již týká jak Stavebního úřadu, tak žalovaného) nezjistily řádně skutkový stav ani ohledně povahy (charakteru) Pozemku a s ním sousedícího pozemku p. č. X ve vlastnictví města Havlíčkův Brod z pohledu, zda se jedná o veřejné prostranství nebo o pozemní komunikace a pokud ano, zda jsou či nejsou veřejně přístupné (v podrobnostech níže). Přitom vyjasnění této otázky představuje dle krajského soudu předběžnou otázku pro rozhodnutí o nařízení odstranění Stavby. A to s ohledem jak na stavbu přístřešku, tak na stavbu oplocení (stran možné aplikace již citovaného znění § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona).
37. Z odůvodnění správních rozhodnutí obou stupňů je zřejmé, že jak Stavební úřad, tak žalovaný, se otázkou povahy Pozemku shora soudem vymezené sice zabývaly, ale jejich závěry byly neurčité, mnohdy i navzájem rozporné. Stavební úřad dospěl k závěru, že oplocení „*hraničí s veřejně přístupnou pozemní komunikací – s veřejným prostranstvím této komunikace resp. bylo realizováno přímo v této ploše veřejného prostranství.*“ Z jeho rozhodnutí však není možné blíže seznat, na základě jakých důkazů k tomuto závěru dospěl. Pokud konstatuje, že stavba oplocení hraničí s veřejně přístupnou pozemní komunikací (zřejmě tuto situaci nazývají správní orgány tzv. uličním oplocením, stavební zákon tento pojem nezná), pak by se muselo jednat právě o pozemek p. č. X ve vlastnictví města Havlíčkův Brod. Jeho povahou ve smyslu shora uvedeném se však Stavební úřad ve svém rozhodnutí nezabýval vůbec. Stejně jako naznačenou možnost, že by se mělo v případě pozemku p. č. X (a snad i Pozemku ?) jednat o veřejné prostranství. Povaze Pozemku ve smyslu shora vymezeném se pak Stavební úřad také mnoho nevěnoval, jeho (byť s ohledem na shora uvedenou citaci velmi nejasný a nejednoznačný) závěr, že Pozemek je veřejně přístupnou pozemní komunikací, je snad odůvodněn pouze odkazem na skutečnost plynoucí z katastru nemovitostí, že Pozemek je veden v druhu „ostatní plocha“ a způsobu využití „ostatní komunikace“ a že se pod ním s největší pravděpodobností nacházejí inženýrské sítě. To ovšem nejsou skutečnosti pro posouzení dané problematiky relevantní. Rozhodnutí Stavebního úřadu je tak v této části zcela nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
38. A situaci v tomto směru nikterak nevylepšil ani žalovaný. Ten vyslovil nesouhlas s názorem Stavebního úřadu, že se v případě oplocení jedná o tzv. oplocení uliční. Konstatoval, že Pozemek představuje tzv. veřejné prostranství ve smyslu § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“). Ač uzavírá, že je tato skutečnost nepochybnou, není ani z jeho rozhodnutí zřejmé, na základě čeho k tomuto závěru dospěl. Odkazuje totiž znovu pouze na údaje plynoucí z katastru nemovitostí.
39. Za nesprávné pak krajský soud považuje tvrzení žalovaného, že do doby, než bude provedeno deklaratorní řízení o charakteru předmětné komunikace na Pozemku, je nutné jej považovat za veřejné prostranství. Je tomu právě naopak, povahu Pozemku, resp. pozemků tvořících Kavanovu ulici, je třeba postavit najisto jako první.
40. Rovněž existence těchto vad řízení podpořila závěr krajského soudu, že je na místě žalobě vyhovět. Zrušil totiž rozhodnutí žalovaného, nikoliv rovněž jemu předcházející rozhodnutí Stavebního úřadu. Považuje totiž za vhodné ponechat na úvaze žalovaného,

jaký další postup s ohledem na znění § 90 správního řádu zvolí. Tedy zda se rozhodne shora naznačená pochybení Stavebního úřadu sám napravit v rámci odvolacího řízení nebo zda se rozhodne rozhodnutí Stavebního úřadu zrušit a věc mu vrátí k novému projednání.

41. Ať už tak nebo tak, budou si muset správní orgány nejprve vyjasnit, zda Pozemek, s ním sousedící pozemek p. č. X, případně další pozemky v ulici Kavanova mají povahu veřejně přístupné pozemní komunikace nebo veřejného prostranství. Tedy, zda mají povahu veřejného prostranství ve smyslu § 34 zákona o obcích. Nebo zda mají povahu místní komunikace ve smyslu § 6 zákona č. 13/1997, o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), neboť dle žalobního tvrzení má být Pozemek zanesen do pasportu místních komunikací města Havlíčkův Brod (k tomu soud poznamenává, že ovšem jedním ze znaků místní komunikace je, že musí být ve vlastnictví obce - § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích). Nebo zda mají povahu veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích.
42. Na vyřešení této předběžné otázky totiž dle názoru krajského soudu závisí následný procesní postup správních orgánů. Tedy zda bude relevantní posuzovat, zda stavba přístřešku a stavba oplocení jsou stavbami, jejichž umístění vyžaduje územní rozhodnutí o umístění stavby či územní souhlas příslušného stavebního úřadu nebo zda se na ně vztahuje některá z výjimek vymezených v § 79 odst. 2 stavebního zákona. Případně zda na základě zjištěného stavu nebude na místě např. zvážit možnost postupu dle § 29 zákona o pozemních komunikacích.
43. To vše samozřejmě za předpokladu, že bude přesně zjištěna a ověřena současná podoba těchto staveb, což se týká zejména stavby přístřešku (jejího stavebnětechnického provedení), která doznala oproti původním zjištěním Stavebního úřadu změn, neboť správní orgány budou znovu rozhodovat podle skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí.
44. Krajský soud dodává, že ohledně vyřešení shora uvedené předběžné otázky mohou správní orgány postupovat některým ze způsobů vymezených v § 57 správního řádu. Dále připomíná, že ohledně deklarace, zda se na dotčených pozemcích nachází veřejné prostranství nebo veřejně přístupná účelová komunikace, může být věcně a místně příslušným správním orgánem vedeno řízení o určení právního vztahu za podmínek vymezených v § 142 správního řádu. Ostatně z obsahu správního spisu plyne (a potvrdil to i zástupce žalobkyně při jednání soudu), že řízení o určení, zda se na pozemcích v ulici X nachází veřejně přístupná účelová komunikace či nikoliv, již v současné době u příslušného silničního správního úřadu probíhá.
45. V dalším řízení budou správní orgány právními názory, které vyslovil krajský soud v tomto rozsudku, vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
46. Pro úplnost krajský soud konstatuje, že neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že byla dotčena ve svých právech tím, že nebylo vyhověno její žádosti, aby z důvodu pracovní zaneprázdněnosti byla kontrolní prohlídka odložena na jiný termín. Tady krajský soud naopak souhlasí s názorem žalovaného, že kontrolní prohlídka je instrumentem dozoru stavebního úřadu nad zajištěním ochrany veřejných zájmů, ochrany práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob a nad plněním jejich povinností vyplývajících ze stavebního zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení (§ 132 odst. 1

stavebního zákona). Jedná se o úkon, který stavební úřad realizuje zpravidla před zahájením příslušného správního řízení. Tak tomu bylo i v projednávané věci, kdy na základě kontrolní prohlídky ze dne 4. 10. 2019 bylo následně dne 7. 10. 2019 zahájeno řízení o odstranění Stavby. V něm mohla žalobkyně všechna svá práva a oprávněné zájmy řádně hájit a realizovat. Ostatně - na základě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. přezkoumává správní soud zákonnost napadeného rozhodnutí a správního řízení, které jeho vydání předcházelo. Posuzovat zákonnost úkonů správního orgánu učiněných před zahájením správního řízení tak ani nemůže.

47. Za irelevantní považoval soud i závěrečnou zmínku žalobkyně stran územního řízení o umístění staveb tří rodinných domů a s tím spojené infrastruktury na pozemcích sousedících s Pozemkem. Jedná se totiž o jiné správní řízení, jehož je žalobkyně s největší pravděpodobností účastníkem, a svá práva a oprávněné zájmy tak může realizovat v něm. Ze skutečnosti, že město Havlíčkův Brod uzavřelo se stavebníkem těchto domů smlouvu ohledně výstavby infrastruktury, nelze bez dalšího dovozovat, že Stavební úřad v posuzované věci nerozhodoval objektivně.

VII. Náklady řízení

48. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Strana žalující byla ve věci úspěšná, má proto nárok na přiznání náhrady nákladů řízení.
49. Zástupce žalobce vyúčtoval náklady řízení v podání ze dne 3. 9. 2021. Krajský soud ověřil, že obsah tohoto vyúčtování odpovídá obsahu soudního spisu. Některé z účtovaných nákladů řízení shledal důvodnými, některé nikoliv (k tomu v podrobnostech níže).
50. Nejprve se krajský soud bude věnovat důvodně vynaloženým nákladům řízení na straně žalobkyně.
51. Žalobkyně uhradila soudní poplatek ve výši **4 000 Kč**.
52. Zástupce žalobkyně učinil ve věci 3 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsal žaloby, účast při jednání soudu dne 31. 8. 2021) po 3. 100 Kč (srovnej § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., dále § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 citované vyhlášky). Rovněž má právo na náhradu režijních paušálů za 3 úkony právní služby po 300 Kč. Odměna za právní zastoupení tak činí **10 200 Kč**.
53. Dále zástupce žalobkyně vyúčtoval jízdné osobním automobilem na jednání soudu dne 31. 8. 2021 na trase Praha – Hradec Králové a zpět (258 km) ve výši **1 640 Kč**. A v souvislosti s tím rovněž náhradu za ztrátu času ve výši **800 Kč**.
54. Z předloženého vyúčtování vyplynulo, že zástupce žalobkyně není registrován jako plátce DPH.
55. Celkem tedy činí důvodně vynaložené náklady řízení na straně žalobkyně **16 640 Kč**.
56. A nyní k účtovaným nákladům řízení, které krajský soud důvodnými neshledal.
57. Zástupce žalobkyně účtoval odměnu za úkon právní služby včetně režijního paušálu spočívající v písemném podání ze dne 13. 7. 2020. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že tímto podáním žalobkyně pouze doplňovala návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Nic jí ovšem nebránilo v tom, aby uvedené skutečnosti sdělila rovnou v tomto návrhu. Nejedná se tedy o důvodně vynaložené náklady řízení.

58. Zástupce žalobkyně dále účtoval odměnu za úkon právní služby včetně režijního paušálu spočívající v poradě s klientkou dne 30. 8. 2021 přesahující jednu hodinu. Realizaci toho úkonu právní služby ovšem zástupce žalobkyně nikterak nedoložil.
59. Proto krajský soud zavázal žalovaného povinností žalobkyni shora prokázané a specifikované náklady řízení uhradit k rukám jejího zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).
60. Osobě zúčastněné na řízení náklady řízení přiznány být nemohly. Dle § 60 odst. 5 s. ř. s. má totiž osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Taková situace v dané věci nenastala, ostatně osoba zúčastněná na řízení náhradu nákladů řízení nepožadovala.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 31. srpna 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu